

»BRATI GORE« - PRIPOROČILNI SEZNAM GORNIŠKE LITERATURE ZA OTROKE IN MLADE

Petra Potočnik, Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS

Kristina Picco, Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo

Pri Društvu Bralna značka Slovenije - ZPMS smo se odločili, da vas bomo povabili k sodelovanju pri pobudi „**Brati gore**“, ki jo je pripravila Alpska konvencija, mednarodna organizacija za trajnostni razvoj in zaščito Alp, katere članica je tudi Slovenija. **Želimo si, da bi tudi mladi lahko brali/predstavljali dobre knjige in tako praznovali svetovni dan gora, 11. december.** Zato smo pripravili **seznam literature**, ki vam je lahko v pomoč.

Seznam smo deloma razširili z gorniško literaturo, ki se ne tiče izključno alpskega prostora, temveč zajema iz sveta gora na splošno. (Več o Alpski konvenciji najdete na [spletni strani](#).)

Stalni sekretariat Alpske konvencije pobudo podpira s **promocijskimi aktivnostmi** in gradivi za vse, ki se boste pobudi pridružili. Na posebej za to oblikovani spletni strani Stalnega sekretariata Alpske konvencije se lahko registrirate vsi, ki boste organizirali dogodke. **Na podlagi prijave boste prejeli plakate za napoved dogodka oziroma dogodkov v slovenskem jeziku ter knjižna znamenja.** [Povezava na spletno stran Brati gore.](#)

REGISTRACIJA DOGODKA »BRATI GORE«: <http://www.alpconv.org/sl/organization/presidency/DE2015/IMD/reg/default.html>.

11. decembra 2015 bodo tako potekala branja ali predstavitve literature, ki je nastala v alpskem prostoru, ter razprave o knjigah, zbirkah in avtorjih s področja sodobne alpske planinske literature. S to pobudo želijo/mo obeležiti svetovni dan gora ter poudariti pomen kulture za življenje v Alpah in ohranjanje tradicij.

Pri organizaciji dogodka in izboru alpske literature ste popolnoma samostojni. Naj vas samo spomnimo, da je med avtorji, ki jih pri Bralni znački priporočamo, tudi pisatelj, novinar, alpinist Tadej Golob (<http://www.bralnaznacka.si/index.php?Stran=20>).

Za piko na i pa naj vas opozorimo še na imenitno praznovanje dneva gora, ki ga pripravljata MKL, Pionirska in Slovenska sekcija IBBY, na planinski kotiček, ki je urejen v MKL, KOŽ ter na Slovenski planinski muzej v Mojstrani.

PRAVLJIČNE POTI V GORAH

Slovenska sekcija IBBY in Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo bosta **v petek, 11. decembra 2015, ob 11. uri**, v MKL, Knjižnici Otona Župančiča, Kersnikova 2, Ljubljana, pripravili prireditev z vabljenimi mladimi bralci, na kateri bodo gorske pravljice pripovedovali **Irena Cerar, Ida Mlakar in Tone Obadič**. Ob tej priložnosti bodo pripravili tudi **priložnostno razstavo priporočenih knjig** z gorniško tematiko.

mestna
knjižnica
ljubljana

PIONIRSKA

PLANINSKI KOTIČEK v Knjižnici Otona Župančiča, enoti Mestne knjižnice Ljubljana

V sodelovanju s Planinsko zvezo Slovenije so v Knjižnici Otona Župančiča, enoti Mestne knjižnice Ljubljana, leta 2012 odprli Planinski kotiček. Gre za pravo popestritev knjižnične ponudbe, saj so svojo planinsko zbirko obogatili s knjigami nekdanje knjižnice Planinske zveze Slovenije in jo stalno dopolnjujejo. Tu lahko bralci najdejo vodnike po slovenskih in tujih planinskih poteh, zanimive pripovedi znanih alpinistov, lepote gora, predstavljene v bogatih slikovnih monografijah in priročnike, ki nas seznanjajo z obvezno opremo vsakega gornika, plezalnimi tehnikami ter vsem, kar predstavlja planinsko in gorniško dejavnost.

Slovenski planinski muzej v Mojstrani

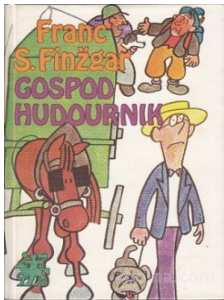
Bogata zbirka predmetov s pestro zgodovinsko pripovedjo, raznolikost fotografskega in arhivskega gradiva ter obsežna strokovna knjižnica nudijo obiskovalcu vpogled v množičnost in pomembnost planinske dejavnosti v slovenskem prostoru. Stalna razstava *Pot je zgodba – zgodba je pot* je zasnovana kot muzejska pripoved, ki jo doživljamo skozi lasten vzpon na goro: <http://www.planiskimuzej.si/>.

»BRATI GORE« - PRIPOROČILNI SEZNAM GORNIŠKE LITERATURE ZA OTROKE IN MLADE
Knjige so primerne za samostojno branje, za družinsko branje in mnoge tudi za branje v nadaljevanjih.
Vključili smo tudi poučno literaturo.

Seznami izbranih leposlovnih in informativnih (poučnih) knjig so pripravljene s pomočjo Priročnikov za branje kakovostnih mladinskih knjig, ki jih pripravlja Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo.

Priročniki iz prejšnjih let so dostopni na domači strani: <http://www.mklj.si/prirocnik/item/451#.VZN3s0Ypqj8>.

LEPOSLOVNE (GORNIŠKA TEMATIKA):

FINŽGAR, FRAN SALEŠKI: **Gospod Hudournik.**

Ljubljana: Mladinska knjiga, 1983. (Izbran mladinska besedila), 3 zv.

Ljubljana: Mladinska knjiga, 1976, 1979, 1983. Ilustr. Božo Kos. Spr. beseda Janez Svolfšak, Marijan Tršar. (Zlata knjiga), 125 str.

Ljubljana: Mladinska knjiga, 1972, 1977, 1981. (Moja knjižnica), 109 str.

Ljubljana: Mladinska knjiga, 1963, 1964 (Knjižnica Sinjega galeba), 105 str.

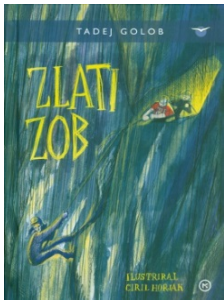
Celje: Mohorjeva družba, 1959-1962, 1965. Izbrana dela v sedmih knjigah. 7 zv.

Celje: Družba sv. Mohorja, 1941. (Mohorjeva knjižnica), 155 str.

| P | 2. stopnja

| gore, planinstvo, psi, spomini, živali v naravi

Odkrevsal je po hodniku, Urša je gledala za njim: Burja! Odkar si je stesal tisto bajto gori nekje za Triglavom ali vedi si ga bog kje, misli, da je graščak, tako netečen je.»

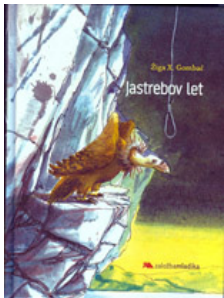
GOLOB, TADEJ: **Zlati zob.**

Ilustr. Ciril Horjak. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2011, 2012. (Knjižnica Sinjega galeba; 331), 314 str.

| M | 3. stopnja |

| alpinizem, družčine, gore, kriminalci, Slovenija, uboj, zakladi

Založnik o knjigi: Prvo srečanje s steno se ne posreči, kot je bilo načrtovano, ko pa Tomaž in Peter poskusita še enkrat, niti slutita ne, kako se bo v skrivnost zavita zgodba o zlatu prepletla z njunimi načrti, ki kar naenkrat postanejo življenjsko nevarni ...

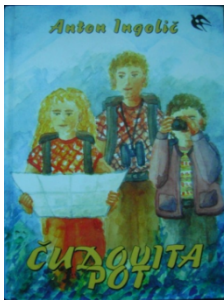
GOMBAČ, ŽIGA: **Jastrebov let.**

Ilustr. Damijan Stepančič. Ljubljana: Mladika, 2008, 2009, 2015. 181 str.

| P | 2. stopnja |

| družčine, otoki, počitnice, ptice, tihotapstvo, ugrabitve, živali v naravi

Založnik o knjigi: Začetek dogajanja je postavljen v zadnji dan šole, ko Lin izve, da s starši odhaja v odmaknjeno vasico Beli na jadranskem otoku Cresu. Njegovi najboljši prijatelji (imenujejo se Kompanjoni) odhajajo drugam, zato Lin z nejevoljo sprejme odločitev staršev. A ko se malce pozanima o kraju, kamor odhaja, izve, da ga morda čakajo prav prijetni dnevi. Še posebej ga privlačijo beloglavi jastrebi, ki gnezdiijo v strmih stenah nad Belijem. Žal so zelo ogroženi in med drugim jih ogrožajo tudi tihotapci z živalmi.

INGOLIČ, ANTON: **Čudovita pot.**

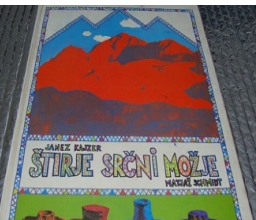
Fotogr. Jaka Čop, Mirko Kambič. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1986. 221 str.

Spremna beseda Dušan Čater. Ljubljana: Karantanija: Pisanica, 1999. 261 str.

| M | 3. stopnja |

| mladostniki, slovenska transverzala, ljubezen, gore, počitnice

»Kakor vidim, se povzpne na Krn!« se je razveselila Cvetka. »Pod Krnom leži Vrsno in tam se je rodil Simon Gregorčič, najljubši pesnik naše babice. Odlično! Je vsa v ognju zaklicala in zaploskala.

KAJZER, JANEZ: **Štirje srčni možje.**

Ilustr. Matjaž Schmidt. Ljubljana: Založba Borec, 1980. 16 str.

| C | 1. stopnja | zgodovinska slikanica

| zgodovina, Triglav, planinstvo

»Ni se še povsem zdanilo, ko so že bili pokonci. Vse naokrog strmi vršaci, v zgornjih delih čisto anli snodai še norasli z redkim ruševiem in s prenrogami kot žamet mehkih rož «

MAURER, NEŽA: **Veste, kdo je Čeri?**

Ilustr. Daša Simčič. Celje: Celjska Mohorjeva družba : Društvo Mohorjeva družba, 2013. 83 str.

| P | **2. stopnja**

| pogum, prijateljstvo, psi, zvestoba, živali v naravi

Založnik o knjigi: Preprosta in topla pripoved o prijateljstvu, pogumu, zvestobi, pa tudi o lepoti krajev med nebom in zemljo, bo pritegnila zanimanje tako dolgoletnih kot začetniških bralcev.

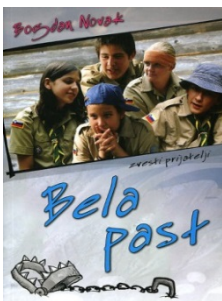
MUSTER, MIKI: **Trije hribolazci: Dogodivščine Zvitorepca, Lakotnika in Trdonje.**

Ljubljana: Delavska enotnost, 1987. 70 str.

| M | **3. stopnja**

| razbojniki, trubadurji, trije hribolazci, prijijska roža, Afrika, džungla, detektivni

Sonce še ni vzšlo, ko sta Zvitorepec in Trdonja že korakala proti kolodvoru ... »... Everest, Nanga Parbat, in drugi. Vsak dan so jih polni časopisi. Poizkusiva še midva zavzeti kak vrh ...«

NOVAK, BOGDAN: **Bela past.**

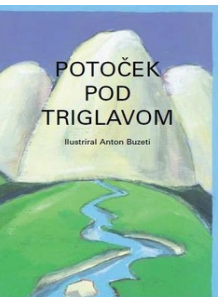
Spremna beseda Iztok Ilich. Ilustracije Rudi Skočir. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1990. (Sinji galeb), 100 str.

Ilustr. Rudi Skočir. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1993. (Zvesti prijatelji), 97 str.

| P | **2. stopnja**

| družine, gore, psi, pustolovščine, taborjenje, zima, živali v domišljiji

Založnik o knjigi: V četrti knjigi z naslovom Bela past se zvesti prijatelji odločijo za turno smuko v Dolini Triglavskih jezer. Na poti čez Komarčo začne vedno huje snežiti in nekateri so prepričani, da zato, ker je Luka vrgel kepo gor na jezero, kar naj bi prineslo nesrečo. V snežnem metežu se skušajo prebiti do kočice pri Triglavskih jezerih, kar pa ni najbolj enostavno.

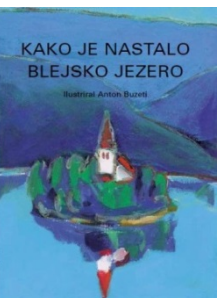
PERGAR, SAŠA: **Potoček pod Triglavom.**

Ilustr. Anton Buzeti. Prir. Saša Pergar. Murska Sobota: Ajda, IBO Gomboc, 2006. (Iz zibelke), 28 str.

| C | **B- stopnja** | ljudsko izročilo, ljudsko slovstvo, priredba, velike tiskane črke

| domišljavost, gore, Slovenija, Triglav

Sredi skal si je potoček ustvaril svet, poln dišečega cvetja in sočne gorske trave. Okoli njegove bistrice vode se je vedno gnetlo vse polno živali in rastlin.

PERGAR SAŠA: **Kako je nastalo blejsko jezero.**

lustr. Anton Buzeti. Prir. Saša Pergar. Murska Sobota: Ajda, IBO Gomboc, 2006. (Iz zibelke), 29 str.

| C | **B- stopnja** | ljudsko izročilo, ljudsko slovstvo, priredba, velike tiskane črke

| Bled, Slovenija, vile

»Če skale na vrhu hriba ne boste ogradili vi, bomo to storile same,« so pastirjem zažugale vile. Toda pastirji so se le smejali in kmalu je bila okrog vilinske skale le še gola zemlja.

Prečudovite potepuške pesmi (zbrala Renata Bovhan)

Ilustr. Savo Sovre. Ljubljana: samozal. R. Bovhan, 1991. 32. str.

| C | **1. stopnja**

| note, Kekčeva pesem

*Jaz pa pojdem in zasejem
dobro voljo pri ljudeh.
V eni roki nosim sonce,
v drugi roki zlati smeh.*

PREGL, SLAVKO: **Odprava zelenega zmaja.**

Ilustr. Marjan Manček. Ljubljana : Študentska založba, 2013, 2014. 115 str.

Tržič: Učila International, 2004. (Žepna knjiga), 224 str.

Ilustr. Jure Kralj; spr. beseda Zlatko Režonja. Ljubljana: Karantanija, 2001. (Lastovka), 239 str.

Ilustr. Marjan Manček. Ljubljana: mladinska knjiga, 1976. 164 str.

| P | 2. stopnja

| družine, potovanja, pustolovščine

Založnik o knjigi: Knjiga, ki je prvič izšla leta 1976, je med mladimi bralci kmalu postala zelo priljubljena in iskano branje. Osrednji najstniški junaki Preglovih zgodb, Miha, Pipi in Bob, se med počitnicami odpravijo na morje in po različnih zapletih doživijo veliko pustolovščino. V drugem delu zgodbe se odpeljejo na izlet v gore in tam rešijo deklco, ki je pobegnila od doma.

TRDINA, JANEZ: **Bajke in povesti o Gorjancih.**

Izbral, uredil in spremno besedo napisal Dušan Moravec. Ljubljana: Mladinska knjiga 1996.

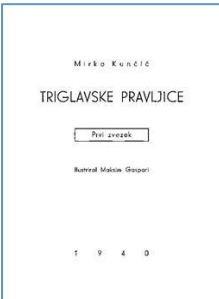
(Domen). 131 str.

| P | 2. stopnja

| bajeslovna bitja, Gorjanci, Slovenija

Gorjanci so čudovita gora, ki ni odkrila vseh svojih skrivnosti nikomur, ne tujcu ne domačinu.

Vanek se je hodil že mnogo let hladit o poletni soparici v senco sivega skalovja, a zapazil ni v njem ničesar razen trnja in dračja.

Triglavske pravljice. Zv. 1

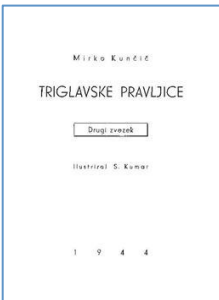
Ilustr. Maksim Gaspari. Zbral in uredil Mirko Kunčič. Ljubljana: Magnolija, 1940, 1994. (Mladi rod). 133 str.

| C | B- stopnja | ljudsko izročilo, ljudsko slovstvo

| ljudske pravljice, Julijske Alpe

Pisateljeva domišljajska pokrajina je Dovje in alpski raj okoli Triglava, njegovi viri pa starejši domačini.

Vir: <http://www.kranjska-gora.si/si/znamenitosti/kulturne-znamenitosti/triglavske-pravljice-in-mirko-kuncic>

Triglavske pravljice. Zv. 2

Ilustr. Stane Kumar. Zbral in uredil Mirko Kunčič. Ljubljana: Magnolija, 1944, 1994. (Mladi rod). 115 str.

| C | B- stopnja | ljudsko izročilo, ljudsko slovstvo

| ljudske pravljice, Julijske Alpe

Fran Milčinski Ježek in Josip Vandot sta globoko cenila Kunčičev smisel za humor. Tudi lik Bedanca je že pred Vandotovim Kekcem nastopil v planinski pravljici *"Kako so Dóvžani Bédanca ujeli"*.

Vir: <http://www.kranjska-gora.si/si/znamenitosti/kulturne-znamenitosti/triglavske-pravljice-in-mirko-kuncic>

Triglavske pravljice. Zv. 3

Ilustr. Stane Kumar. Zbral in uredil Mirko Kunčič. Ljubljana: Magnolija, 1944, 1995. (Mladi rod). 133 str.

| C | B- stopnja | ljudsko izročilo, ljudsko slovstvo

| ljudske pravljice, Julijske Alpe

Kunčičeve Triglavske pravljice lahko doživite v pravljичni deželi ["Rajže po poteh Triglavskih pravljic"](#).

Vir: <http://www.kranjska-gora.si/si/znamenitosti/kulturne-znamenitosti/triglavske-pravljice-in-mirko-kuncic>

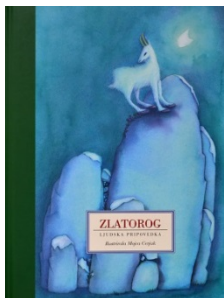
VIRK, JANI: **Poletje na snegu.**

Ilustr. Ana Košir. Celovec; Ljubljana; Dunaj: Mohorjeva družba, 2003. 109 str.

| P | 2. stopnja

| dečki, gore, počitnice, poletje, šport

Založnik o knjigi: Štirinajstletni Bruno je sanjač in smučar in drugačen od smučarskih vrstnikov. V njihovih očeh je osamelec, buckasta neroda. Tisto, kar ga privlači, prijateljstvo, punce, ljubezen, je čudno daleč. Obdan pa je s tistim, česar ne mara: z opolzkim brbljanjem, zavistjo in škodoželjnostjo. Rad gleda v zvezde, a da bi postal zvezda, mora gledati v tla, v zaledenelo strmino ...

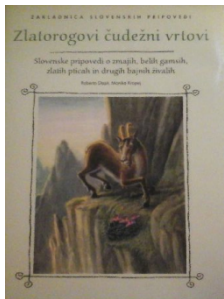

Zlatorog: ljudska pripovedka.

Ilustr. Mojca Cerjak. Ljubljana: Sidarta, 1997, 23 str.

| C | B- stopnja | ljudsko izročilo, ljudsko slovstvo
| Alpski svet, bajeslovna bitja, gore, Slovenija, Zlatorog

Na steni, ki pada strmo v Soško dolino, so se pasle bele koze teh devic; če se jim je kdo približal, so spuščale nanj kamenje. Te koze je vodil Zlatorog, krasen kozel z zlatimi rogovi.

Zlatorogovi čudežni vrtovi: slovenske pripovedi o zmajih, zlatih pticah in drugih bajnih živalih.

Ilustr. Zvonko Čoh. Spr. beseda Roberto Dapit, Monika Kropelj. Radovljica; Ljubljana: Didakta, ZRC SAZU, Inštitut za slov. narodopisje, 2004. (Zakladnica slov. prip.), 64 str.

| L | 3. stopnja | ljudsko izročilo, ljudsko slovstvo, miti, velike tiskane črke | bajeslovna bitja, etnografija, fantastična bitja, Slovenija, Zlatorog

Okrog in okrog je vse golo, sam pesek in kamen, na desno in levo visoke skale, niti trava niti kakšno zelišče ne rase tu. Brzonogi kozli imajo tu svoja pota, sem se zatečejo, ko bežijo pred lovci.

KEKEC

Kekčeve zgodbe Josipa Vandota so vse od prvih izdaj pa do danes izšle v različnih izdajah, z različnimi ilustracijami in spremnimi besedami, pri različnih založbah. Med njimi je tudi veliko priredb, bolj ali manj kakovostnih. Pojavila so se tudi dela, ki se samo navezujejo na Kekca.

Integralna besedila:

Vandot, Josip: **Josip Vandot**. Izbor, spremna beseda in opombe Miran Hladnik]. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1981.

1: [Kekec na hudi poti ; Kekec na volčji sledi]. 239 str.

2: [Kekec nad samotnim breznom; Kocljevo maščevanje]. 238 str.

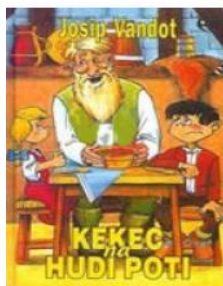
»Potrpi, Tinka!« ji je odgovorila Jerca. »Glej, kmalu bomo tam gori. Še tri grmovja – in prikaže se krivi plaz!« Prijela jo je za desnico in Kekec jo je prijel za levico – pa so šli spet nakvreber po strmini.

Vandot, Josip: **Kekčeve zgodbe** (Kekec na volčji sledi; Kekec na hudi poti; Kekec nad samotnim breznom). Ljubljana: Mladinska knjiga, 1969. 399 str.

| P | 2. stopnja

Naposled pa je Mojca vendarle utihnila. Z roko je šinila preko solznega lica, a že v naslednjem trenutku je začudeno zaklicala. Dvignila se je in se je ozirala na vse strani s široko odprtimi očmi. »Kaj je to? Kekec, kaj je to?« je izpraševala in se je čudila. Tlesknila je z rokami in je zaklicala na ves glas: »Izpregledala sem ... Oj, Kekec, polje vidim in nebo. Pa tudi tebe vidim, Kekec ... Nisem več slepa, Kekec, o, nisem več slepa ... nisem slepa ...

Vandot, Josip: **Kekec na hudi poti**. Mladinska knjiga, 1965, 164 str.

Karantanija, 1995, 1997, 2001, 164 str.

Bird Publisher, 2012. (elektronski vir, na spletu:

<http://www.dlib.si/preview/URN:NBN:SI:DOC-IO31TWIR/1300c1b5-fdad-4268-abaa-711979284e12>)

| P | 2. Stopnja

Bilo je že precej visoko in to je Jerco prestrašilo. Naglo se je dvignila in stekla po strmini. O, prej, ko sta šla z divjim lovцем navzdol, se ji je zdela pot lahka in kratka, a navzgor je bila huda in dolga, da je ni bilo nikoli konec.

Vandot, Josip: **Kekec na volčji sledi**. Mladinska knjiga, 1957, 137 str.
Karantanija, 1995, 1997, 2001, 166 str.
Bird Publisher, 2012. (elektronski vir, na spletu:
<http://www.dlib.si/preview/URN:NBN:SI:DOC-ZGF54Q3D/93115ebf-043c-4473-af62-62f0617fc479>)
| P | 2. stopnja

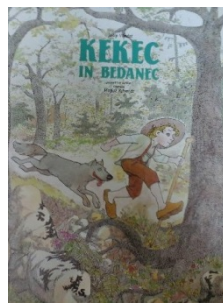
»Ti si pravi nepridiprav, pobič!« se je zasmejala Pehta. »Pa le nikar se ne boj Volka! Dokler boš priden, ti ne stori nič žalega. Samo nagajati mu ne smeš, ker ne pozna šale.«

Vandot, Josip: **Kekec nad samotnim breznom**. Mladinska knjiga, 1965, 1971, 1978, 202 str.
Karantanija, 1995, 1997, 2001, 167 str.
Bird Publisher, 2012. (elektronski vir, na spletu:
<http://www.dlib.si/preview/URN:NBN:SI:DOC-4XPCTXYW/0bd070a1-f019-4044-b5f2-b516b221d6ac>)
| P | 2. Stopnja

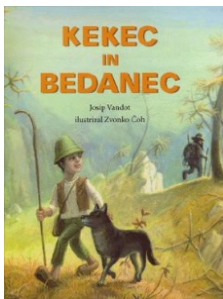
Kekec se je oprijel vrvi in se spustil ob steni navzdol. Obvisel je za trenutek nad prepadom in je premeril z očmi globino pod sabo, nato pa se je zasukal in je šinil kakor blisk po vrvi navzdol.

Nekaj priredb:

Vandot, Josip: **Kekec in Bedanec**. Ilustr. Matjaž Schmidt.
Prir. Ivo Zorman. Mladinska knjiga, 1989, 28 str.
| C | B- stopnja

Kekec se je že mislil odplaziti, a mu norčavost ni dala. Zaskrbeli so ga prsti, pobral je dva češarka, pomeril na dedca pod seboj in vrgel.

Vandot, Josip: **Kekec in Bedanec**. Ilustr. Zvonko Čoh. Za slikanico prir. Andrej Roza Rozman.
Mladinska knjiga, 2001, 2006, 2014. (Velike slikanice), 32 str.
| C | B- stopnja | knjiga je del nanizanke, nova izdaja, nova likovna obdelava, priredba
| bajeslovna bitja, dečki, gore, pogum

Založnik o knjigi: Bedanec je strah in trepet idilične zgornjesavske doline. Pred njim trepetajo tako ljudje kot živali. Končno pa se pojavi nekdo, ki mu je kos. V pravljicah se bolj spleča biti prebrisan kot močan.

Vandot, Josip: **Kekec in Pehta**. Ilustr. Zvonko Čoh. Za slikanico prir. Andrej Roza Rozman.
Mladinska knjiga, 2000, 2011. (Cicibanov vrtljak; Velike slikanice), 32 str.
| C | B- stopnja | knjiga je del nanizanke, nova izdaja, nova likovna obdelava, priredba
| bajeslovna bitja, dečki, gore, pogum

Založnik o knjigi: Kekec spozna Rožleta in njegovo slepo sestro Mojco, a njihove poti se kmalu razidejo. Rožle mora oditi v planino, Mojco pa ugrabi Pehta. Kdo jo bo rešil?

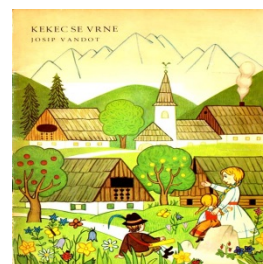
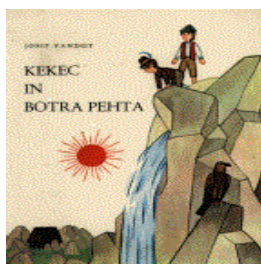

Vandot, Josip: **Kekec in Prisank**. Ilustr. Zvonko Čoh. Za slikanico prir. Andrej Roza Rozman.
Mladinska knjiga, 2002. (Cicibanov vrtljak; Velike slikanice), 32 str.
| C | B- stopnja | knjiga je del nanizanke, nova izdaja, nova likovna obdelava, priredba
| bajeslovna bitja, dečki, gore, pogum

A kdo bi ustavil Kekca, ko je na robu krivega plazu zagledal veliko zaplato večnega snega! Nemudoma je pobral odlomljeno vejo, in preden je Jerica karkoli opazila, je že vriskal in z vejo med nogami smučal po strmini.

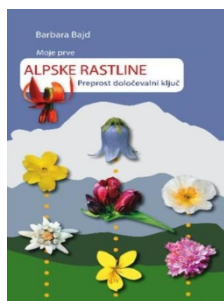
Vandot, Josip: **Štiri slikanice: Kekec gre na pot, Kekec in botra Pehta, Kekec ozdravi Mojco, Kekec se vrne.**
Ilustr. Marička Koren. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1970. (Velike slikanice), vsaka 16 str.

| C | B- stopnja | knjiga je del nanizanke, nova izdaja, ponatis, priredba
| bajeslovna bitja, dečki, gore, pogum

»Zdaj bo vila ozdravela,« je tiho ponavljala pri sebi. In vsa zasopla je stopila v izbo, v kateri je ležala vila Škrlatica. »Prinesla sem mežikelj,« je rekla. Vila je vzela cvetico in jo pritisnila na usta. V hipu ji je kri zalila prej blede lica. Beli lasje so se ji zasvetili v zlatu. Vstala je in se preoblekla v belo obleko. Pred Jerico je stalo mlado dekle, ki se ji je prijazno smehljalo.

POUČNE (GORNIŠKA TEMATIKA):

BAJD, BARBARA: **Moje prve alpske rastline: preprost določevalni ključ.**

Fotogr. Jože Bavcon. Ljubljana: Hart, Harting, 2014, 50 str.

| 5 | 2. stopnja | fotografije, priročnik
| Alpski svet, rastline

Založnik o knjigi: Knjižica je pripravljena po konceptu in priporočilih Prirodoslovnega društva za tekmovanje iz znanja biologije za osnovne šole za Proteusovo priznanje za učence 8. in 9. razreda osnovnih šol. Z namenom, da bi učenci čim bolj spoznali alpske rastline in usvojili znanje, ki ga bodo koristno uporabili pri tekmovanju, je vsebina knjižice prilagojena priporočenim vsebinam ...

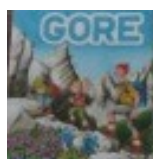

Čez planine in doline: pripovedke o slovenskih hribih in dolinah.

Zbrala in priredila Marjeta Zorec. Spremna beseda Tadeja Rode. Ilustriral Franci Nemeč. Ljubljana: Karantanija, 2006. (Ali veš?), 68 str.

| C | 1. stopnja | ljudsko izročilo, ljudsko slovstvo, o avtorjih, poučno leposlovje, priredba
| bajeslovna bitja, gore, mitologija, Slovenija

Založnik o knjigi: Pripovedke vam bodo odkrile nekatere skrivnosti o planinah in dolinah po Sloveniji. Med drugi boste izvedeli, kako so nastali Babji zob, Hudičev boršt, Šmarna gora, Igla in Logarska dolina, kako je Lubnik dobil ime, zakaj je Mirna gora mirna ter kaj naj bi se v preteklosti dogajalo na Veliki planini, na Gorjancih in v Trenti.

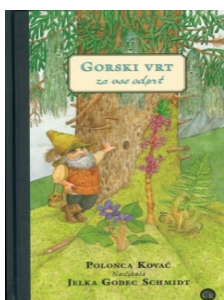

KORDIŠ, TATJANA: **Gore.**

Ilustr. Samo Jenčič. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1990. (Korak), zgibanka 6 str.

| C | 1. stopnja
| zgibanka, gore

Bi rad videl gamsa? Vpitju se ta plašna žival že na daleč umakne. Tudi kamenje, ki se kotali izpod planinskih čevljev, ga plaši. Med tiho hojo pa boš lahko slišal že kamenček, ki bo zdrsnil po skalovju. Poglej v tisto smer. Če se je sprožil izpod gamsovega parkeljca, boš s pogledom morda našel tudi žival. Ali celo trop gamsov. Ustavi se. Vzemi si čas in opazuj te spretno plezalce in lepotce naših gora.

KOVAČ, POLONCA: **Gorski vrt, za vse odprt.**

Ilustr. Jelka Godec Schmidt, Vlado Ravnik. Ljubljana: Sidarta, 2015, 79 str.

C | 1. stopnja | poučno leposlovje
| Alpski svet, botanika, cvetje, gore, rastline

Založnik o knjigi: Tokrat nas Polonca Kovač z duhovitimi zgodbami popelje skozi vse letne čase in višinske rastlinske pasove naših gora, pri tem popotovanju pa bralci spoznamo več kot 30 gorskih rastlin, nekaj živali in pravljčnih bitij.

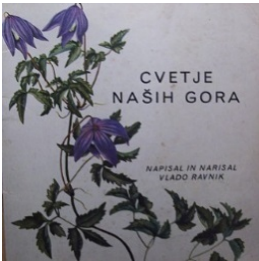
KOVAČ, POLONCA: **S pravljico na izlet.**

Ilustr. Lucijan Reščič. Ljubljana: Mladika, 2001. (Planika), 37. str.

| C | 1. stopnja | legende, ljudsko izročilo, poučno leposlovje

| bajeslovna bitja, etnografija, kulturna dediščina, Ljubljana, Slovenija, zgodovina

»Visoko gori v Triglavskem pogorju, kjer rasejo le drobne sinje rožice, je v skalni duplini živel škratec. Podnevi je oprezal izza skale in si ogledoval planince, ki so sopihali proti vrhu, zvečer pa je rad sedel prav na robu previsne stene in opazoval lučke, ki so se prižigale v dolini. Tako je lepo mirno živel kakšnih dvesto let.«

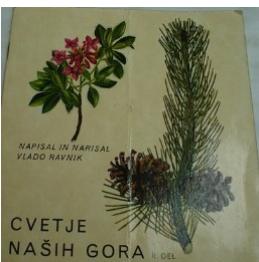
RAVNIK, VLADO: **Cvetje naših gora I.**

Ilustr. Vlado Ravnik. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1966. (Čebelica), 18. str.

| C | 1. stopnja

| botanika, gorsko cvetje, prilagoditve

Iz predgovora: Večina v tej knjižici opisanih rastlin raste po vseh naših gorah, nekatere med njimi le na določenih krajih. Nekaj pa je tudi takih, ki rastejo le v naših gorah in nikjer drugod na svetu. Nekatere so redke in zato zaščitene, druge pogoste. Mnoge zdravilne, pa tudi nekaj strupenih je med njimi.

RAVNIK, VLADO: **Cvetje naših gora II.**

Ilustr. Vlado Ravnik. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1969. (Čebelica), 20. str.

| C | 1. stopnja

| botanika, gorsko cvetje, prilagoditve

Iz predgovora: Naj bodo kakršnekoli, ne trgajte jih preveč, saj bi bile gore puste in prazne brez njih. Pustite jih tam, kjer rastejo, odtrgane kmalu ovenejo in izgube vso lepoto.

SPYRI, JOHANNA: **Heidi.** Prev. Meta Sever, Mateja Seliškar. Ilustr. Rozier-Gaudriault. Spr.

beseda Ariane Chottin, Antoine Guémy. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1997. (Ilustrirani klasiki), 206 str.

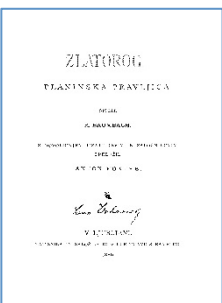
| P | 2. stopnja | fotografije, nova izdaja, poučno leposlovje

| deklice, gore

»Sprevod je v tričetrt ure prispel na planino, kjer je na pomolu hriba stala kočica starega Deda, izpostavljena vsem vetrovom in sončnim žarkom in s prelepim razgledom v dolino.«

ODRASLI

LEPOSLOVNE (GORNIŠKA TEMATIKA):

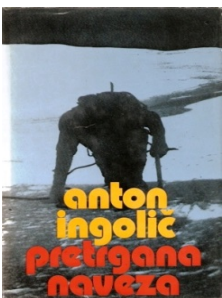

BAUMBACH, RUDOLF: **Zlatorog: planinska pravljica.**

Prevod Anton Funtek. München: A. Kovač, 1995. 144 str.

| odrasli | poezija

*Ovila meglo je krog belih kron
Noč temna na Triglavu gori;
Sedaj pa nevoljna zapušča svoj tron
In zvezde trepečejo v zori.*

INGOLIČ, ANTON: **Pretrgana naveza.**

Ilustr. Melita Vovk. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1971, 1978, 1980. 287 str.

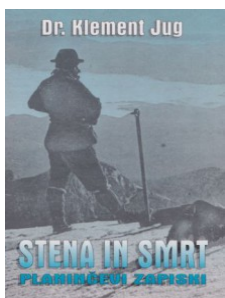
| odrasli | roman

»Obrnil se je k nahrbtniku, ki ga je imel ob sebi, in vzel iz njega gorilnik in aluminijasto posodo. Tik za seboj je v dnu votline našel ravno poličko, nanjo je postavil gorilnik, potem pa čutarico podržal pod slap, ki je lil ob vhodu z zgornjega roba votline.«

JELINČIČ, DUŠAN: **Biseri pod snegom**.
Maribor: Obzorja, 1992, 2009-dopolnjena izd! 246 str.
| odrasli | roman

Založnik o knjigi: Opis himalajske odprave je torej večkrat pretveza za opisovanje občutkov in ljudi, ki te obdajajo in živijo s teboj v izrednih razmerah.

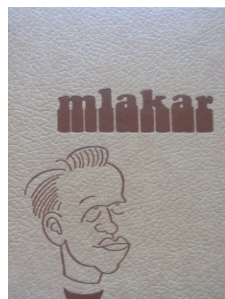
JUG, KLEMENT: **Stena in smrt: planinčevi zapiski**.
Ljubljana: Karantanija: 1997: Spremna beseda: Aleš Učakar. 211 str.
| odrasli | planinstvo | alpinizem | spomini

»Alpinist, ki je preplezal že mnogo sten, dobi polagoma posebno zmožnost spoznavanja sten. Neka čudna slutnja mu pove, kje bo mogel ne le spodaj, marveč tudi višje gori steno preplezati, čeprav v steni sami ali tik pod njo ne vidi daleč navzgor.«

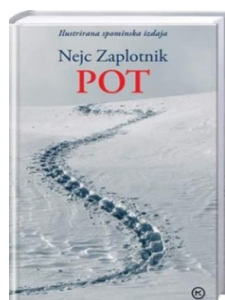
KUGY, JULIUS: **Iz mojega življenja v gorah: Julijske Alpe (faksimile z dodatkom)**.
Ljubljana: Planinska zveza Slovenije, 2008. 230 str.
| odrasli | planinstvo | Julijske Alpe | spomini

»Mogočnejši od Razora je Prisojnik, ki se dviga ob njegovi vzhodni strani na koncu doline Pišence. Prvi vpliva s svojo gosposko eleganco, drugi s svojo ogromno silnostjo.«

MLAKAR, JANKO: **Kako je Trebušnik hodil na Triglav**.
Spremna beseda Jože Šifrer. Ilustracije Melita Vovk. Žirovnica: Agens, 1992. 39 str.
| odrasli | veseloigra

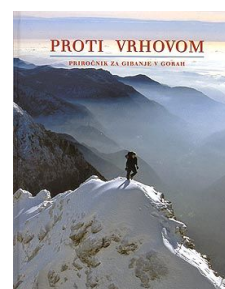
»Razgled s Triglava! Kje mu najdeš enakega? Velikanski je pogled s švicarskih vrhov na lesketajoče se ledenike, toda oko nam z njih zastonj išče zelenih dolin, sončnih planjav, bistrih rek, belih vasi in mest.«

ZAPLOTNIK, NEJC: **Pot**.
Spr. beseda Miha Potočnik; fotogr. Janez Gradišar. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1981, 1983, 1985, 1990. 233. Str.
Ljubljana: Mladinska knjiga, 2000, 2006, 2007, 2009, 2010, 2011, 2015. 188 str.
| M | 3. stopnja
| alpinizem, plezalni vzponi

»Kdor išče cilj, bo ostal prazen, ko ga bo dosegel, kdor pa najde pot, bo cilj vedno nosil v sebi.«

POUČNE (GORNIŠKA TEMATIKA):

BELE, JANI: **Proti vrhovom: priručnik za gibanje v gorah**.
Ljubljana: Planinska zveza Slovenije, 2000, 2005. 164 str.
| odrasli | priručnik
| planinstvo, prehrana, oprema, zimski vzponi, športno plezanje, turno smučanje, nesreče

Iz Predgovora: Za vzpon na goro je najpomembnejši pogoj gora sama, njena pobočja, stene, grebeni in vrh. Drugi pogoj je človek, ki hoče vzpon udejanjiti. Ali ga pri tem vodijo bolj duhovni ali bolj športni motivi, je v praksi manj pomembno in prav pogosto se tudi sam ne ubada s temi vprašanji. Hoče na goro, ker pač hoče. Zdaj nastopi tretji pogoj: sposobnost. (Tone Škarja)

CLEARE, JOHN: **Veliki alpinistični vzponi.**

Prevod Mateja Ravnik. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije, 2011. 64 str.

| odrasli

| alpinizem, alpinistične odprave, zgodovina

Založnik o knjigi: Spoznaj, kako so alpinisti prvič osvojili nekatere izmed najvišjih vrhov sveta. Odpotuj v Alpe, Himalajo, na Karakorum in v polarne predele Severne Amerike. Seznanj se z nevarnostmi skalnih podorov, plazov, nenadnih snežnih viharjev in skritih ledeniških razpok.

HOFER, RUDOLF: **Alpske živali.**

Prev. Janez Gregori. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1991. (Sprehodi v naravo), 78. str.

| odrasli | priročnik

| alpske živali

Iz Predgovora: Ali bomo alpske živali v bodoče le opazovali v naravi ali pa samo v živalskih vrtovih, je odvisno samo od nas. Vsakdo naj po svojih močeh prispeva, da bodo življenjski prostori alpskih živali, kjer bodo lahko živele primerno življenje in se nemoteno razmnoževale, obvarovani.

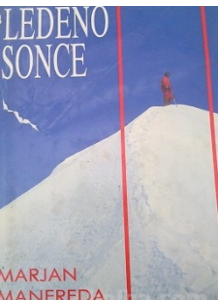
LIPPERT, WOLFGANG: **Alpske rastline nad gozdno mejo.**

Prev. Tone Wraber. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1990, 2000, 2003, 2005. (Sprehodi v naravo), 79. str.

| odrasli | priročnik

| rastlinstvo, Alpe, alpske cvetlice, albumi, priročniki

Iz predgovora: Alpe so Zemlja v malem: kot se rastlinski svet spreminja od ravnika proti tečajema, se spreminja tudi od dolin proti vrhovom; kot so območja ob ravniku pokrita z gozdovi, obtečajna pa z večnim snegom, je vznožje Alp gozdnato, vrhovi pa so dolgo, če so dovolj visoki, tudi trajno zasneženi.

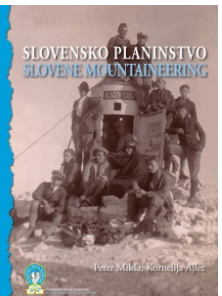
MANFREDA, MARJAN: **Ledeno sonce.**

Ljubljana: Prešernova družba, 1990. (Vrba), 269 str.

| odrasli | dokumentarna literatura

| alpinizem, plezalni vzponi, spomini

Do doma, do Bohinjske Bele, se je v meni nabiralo zmagoslavje. Prepričan sem bil, da me bo razgnalo od tega, če ne bom mogel nekemu najnataneje povedati vsako podrobnost, vsako malenkost s te poti. Toda ko sem planil domov, ko sem pričakoval, da se bo iz mene usul plaz besedi, sem samo odložil nahrbtnik in dejal: »Mama, na Triglavu sem bil ...« In se zjokal od sreče.

MIKŠA, PETER; ALJEC, KORNELIJA: **Slovensko planinstvo.**

Ljubljana: Planinska zveza Slovenije, 2011, 2015. 188 str.

| odrasli | znanstvena monografija

| planinska društva, zgodovina, Slovenija, zgodovinski pregledi

Založnik o knjigi: Monografija Slovensko planinstvo z obilo slikovnega gradiva ponuja vpogled v razvoj slovenskega planinstva. Izpostaviti je treba, da je mnogo slikovnega gradiva objavljenega prvič. Pisca sta se potrudila monografijo pripraviti tako, da je snov zanimiva za bralce, ki tematike ne poznajo, hkrati pa zahtevnejšim bralcem nudita obsežno zbirko koncentriranih podatkov in referenčnih opomb za nadaljnjo raziskavo.

MLAČ, BINE: **Oprema za gore in stene.**

Ljubljana: Planinska zveza Slovenije, 1999. 405 str.

| odrasli | priročnik

| planinstvo, oprema, alpinizem

Iz predgovora: Vsi izdelki, ki jih knjiga posebej omenja ali izpostavlja, so bili deležni številnih preizkusov in objavljeni v najuglednejših planinsko-alpinističnih revijah na Zahodu. To je deloma razvidno iz krajših preglednic ali bibliografskih virov.

POLENEC, ANTON: **Življenje v gorah.**

Ilustr. Lidija Osterc. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1981. (Pelikan), 20. str.

| odrasli | priročnik

Iz nižin se je pomlad le počasi pomikala vse višje in višje v gorske gozdove. Kot v dolinah so tudi v teh gozdovih sončni žarki nemoteno prodirali skoz golo bukovo vejevje in segrevali gozdna tla. Tudi tod je pomlad najprej prebudila zvončke, trobentice, jetrnike. Prijetni duh cvetočega volčina je privabil citrončka, ki je pravkar prilezel izpod listja, kjer je ves otrpel srečno prespal zimo.

Planinska šola.

Zbrali in uredili: Bojan Rotovnik, Stojan Burnik, Tone Golnar, Franc Kadiš, Franjo Krpač, Peter Pehani, Borut Peršolja. Ljubljana: Planinska zveza Slovenije, 2005, 2011. 336 str.

| odrasli | priročnik

| planinstvo, planinske šole, planinske organizacije

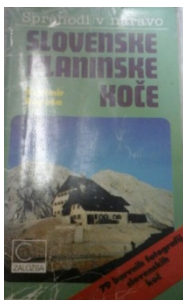
Založnik o knjigi: Namenjeno je čim večji množici tistih, ki se zavedajo, da je znanje zelo pomemben ključ za varno in vsestransko doživljanje gorskega sveta. Program Planinska šola pa je poleg tega tudi zelo uporaben pri izvajanju planinskih programov v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah ter tudi na visokih šolah in fakultetah.

Planinski vestnik: glasilo planinske zveze Slovenije.

Ljubljana: Planinska zveza Slovenije, 1895- . (REVIJA)

Planinski vestnik se je v svoji prvi številki februarja 1895 predstavil javnosti z naslednjim programom: "Da slovensko planinsko društvo doseže svoj namen (izdajati, pospeševati in podpirati zanimljive planinaslovne spise in slike), sklenil je odbor 'Sl. pl. dr.' od leta 1885. počenši izdavat blagemu planinoslovstvu posvečen mesečnik, kateri bode objavljaj zanimljiva predavanja in različne planinoslovne spise in slike".

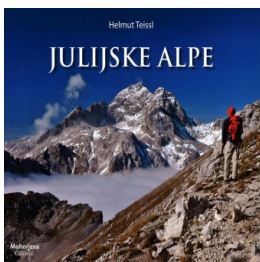
RAPOŠA, KAZIMIR: **Slovenske planinske koč.**

Fotogr. Vojko Bizjak. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1990, 1993. (Sprehodi v naravo), 79. str.

| odrasli | vodič

| Slovenija, planinske koč, planinski vodniki

Iz predgovora: Prve koč so bile kar se da skromne, po večini lesene ali kar kamnite. Mnoge med njimi je čas zbrisal z obličja gore, druge so stalno obnavljali, povečevali, modernizirali in stojijo še danes.

TEISSL, HELMUT: **Julijske Alpe.**

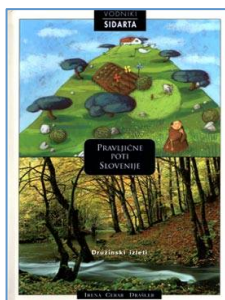
Celovec: Mohorjeva družba, 2011, 2013. 263 str.

| odrasli | vodič

| krajinska fotografija, albumi, planinski vodnik

Iz predgovora: Ta knjiga, opremljena s slikami, prikazuje Julijske Alpe v vsem njihovem barvitem sijaju in približa posebno ozračje gorskega sveta na sončni južni strani strehe Alp.

DRUŽINSKO BRANJE

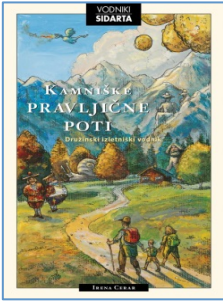

CERAR DRAŠLER, IRENA: **Pravljicne poti Slovenije: družinski izletniški vodnik.**

Ljubljana: Sidarta, 2004, 2007, 2012. 263 str.

| odrasli | turistični vodnik

Založnik o knjigi: Knjiga se že v samem izhodišču razlikuje od ostalih vodnikov, saj je kombinacija ljudskih pravljic in pripovedk ter izletov, ki nas popeljejo do krajev, omenjenih v zgodbah. Gre za praviloma lažje in krajše poti oz. sprehode, primerne za družine z otroki in vse tiste, ki v gore ne zahajajo redno.

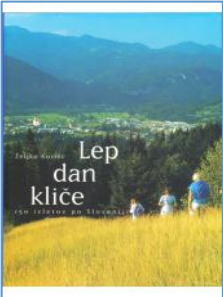

CERAR, IRENA: **Kamniške pravljicne poti: družinski izletniški vodnik.**

Ilustr. Milan Erič, Polona Lovšin; zemljevidi Lojze Miklavčič. Ljubljana: Sidarta, 2015. 168 str.

| **odrasli | turistični vodnik**

Založnik o knjigi: S pomočjo knjige bodo otroci nevsiljivo spoznavali različne oblike naše kulturne dediščine in bogastvo ljudskih pripovedi; izleti pa so primerni tudi za vse odrasle, ki imajo radi dobre zgodbe.

KOZINC, ŽELJKO: **Lep dan kliče: 150 izletov po Sloveniji.**

Karte Mateja Rihtaršič; fotogr. Željko Kozinc. Ljubljana: Modrijan, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2007. 366 str.

| **odrasli | vodič**

| **planinski vodnik**

Založnik o knjigi: Knjiga, ki le na prvi pogled spominja na klasičen turistični vodnik, je v resnici veliko več, je avtorsko delo, kakršnega o Sloveniji do njenega izida še nismo imeli. Avtor je v njem združil svoja globoka doživetja in iskriva razmišljanja s 150 skrbno izbranih izletov po Sloveniji. Namerno se je izognil turistično "razvpitim" krajem in nas marsikdaj rajši popeljal v svet skritih in že skoraj pozabljenih naravnih in kulturnih zakladov naše države.

KOZINC, ŽELJKO: **Lep dan kliče 2: 100 izletov.**

Karte Mateja Rihtaršič; fotogr. Željko Kozinc, Andrej Kozinc, Jurij Senegačnik. Ljubljana: Modrijan, 2001, 2002, 2004, 2008. 345 str.

| **odrasli | vodič**

| **planinski vodnik**

Založnik o knjigi: Avtor v svojem značilnem in obenem neponovljivem stilu nadaljuje globoka doživetja in iskriva razmišljanja s 100 nadaljnjih skrbno izbranih izletov po Sloveniji, med katere pa je tokrat vključil tudi nekaj točk iz zamejstva.

KOZINC, ŽELJKO: **Lep dan kliče 3: 150 izletov.**

Karte Mateja Rihtaršič, fotogr. Željko Kozinc, Jurij Senegačnik, Andreja Senegačnik. Ljubljana: Modrijan, 2003, 2004, 2007. 387 str.

| **odrasli | vodič**

| **planinski vodnik**

Založnik o knjigi: Avtor nam v svojem neponovljivem stilu oz. prvinskem jeziku "pričara" tudi zgodovino opisanih krajev in tamkajšnje ljudi. Morda je prav to tisti skrivnostni čar, ki tako privlači bralce.

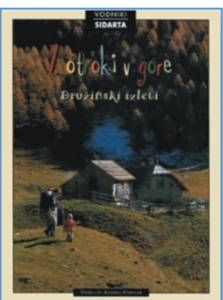
KOZINC, ŽELJKO: **Lep dan kliče 4: 100 izletov.**

Karte Mateja Rihtaršič, fotogr. Željko Kozinc, Jurij Senegačnik, Andreja Senegačnik. Ljubljana: Modrijan, 2007, 2008. 336 str.

| **odrasli | vodič**

| **planinski vodnik**

Založnik o knjigi: Knjiga Lep dan kliče 4 je že četrta iz istoimenske zbirke, ki si je dodobra utrla pot med slovenske bralce. Čeprav je sprva kazalo, da pri nas skoraj ni več tistih nekoliko odmaknjenih in manj znanih koticov, ki jih avtor v svojem neponovljivem stilu razkriva širši javnosti, se je brez problema našlo še obilo gradiva tudi za četrto knjigo.

STRITAR, URŠA; STRITAR, ANDREJ: **Z otroki v gore: družinski izleti.**

Ljubljana: Sidarta, 1998. 200 str.

| **odrasli | vodič**

| **planinstvo, izleti, družina, otroci**

Založnik o knjigi: Vodnik je namenjen vsem, ki bi radi lepoto gora in narave delili z otroki ali pa se tudi brez njih podali na lažji izlet. Opisanih je 77 izletov po vsej Sloveniji, izbor ciljev pa ponuja vrsto izletniških možnosti tudi v hladnejših zimskih mesecih.